Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (5), September-October 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e296062

Psychosocial Factors of Educational Administrators Affecting School Administration in Schools Under Songkhla Satun Secondary Educational Service Area Office

Kessara Hassama, Jaras Atiwitthayabhorn* and Niran Chullasap*
Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University, Thailand
First author, e-mail: kessarahassama90@gmail.com, ORCID ID: https://orcid.org/0009-0008-4214-3241
*Corresponding author, e-mail: jarus_a@hu.ac.th, ORCID ID: https://orcid.org/0009-0002-2929-6653
*Corresponding author, e-mail: niran_ch@hu.ac.th, ORCID ID: https://orcid.org/0009-0000-7645-2394
Received 03/12/2025 Revised 18/12/2025 Accepted 27/01/2026

Abstract

Background and Aims: The psychosocial factors of school administrators play a crucial role in fostering staff morale and job satisfaction, which in turn contribute to the overall development and quality of the school. This concept aligns with the Ninth National Economic and Social Development Plan, which emphasizes people as the center of development. Therefore, studying the psychosocial factors of administrators serves as an important approach to enhancing administrative effectiveness and improving student quality within educational institutions. The objectives of this research are: 1) to study the psychosocial factors of educational institution administrators. Under the Songkhla Secondary Educational Service Area Office, Satun, 2) to study the administration of educational institutions by educational institution administrators. Under the Songkhla Secondary Educational Service Area Office, Satun, and 3) to study psychosocial factors that affect educational institution administration. Under the Songkhla Secondary Educational Service Area Office, Satun.

Methodology: The population is teachers. Schools under the jurisdiction of the Songkhla Secondary Educational Service Area Office, Satun, for the academic year 2023, totaling 2,639 people. The sample group was determined using Crazy and Morgan's tables, numbering 335 people. Statistics used to analyze the data: frequency distribution, percentage, mean ($\overline{X}$), standard deviation (S.D.), and multiple regression analysis.

Results: The research results found that 1. The level of psychosocial factors of educational institution administrators that affect the administration of educational institutions of schools under the Songkhla Secondary Educational Service Area Office, Satun, is overall at a high level. When considering each aspect, it was found that Achievement motivation, Future-oriented, self-control, attitude, and social support were at a high level 2. The administration level of educational institution administrators under the Songkhla Secondary Educational Service Area Office, Satun, was overall at a high level. When considering each aspect, it was found that Academic administration, Budget management, Human resource management, and General administration

Citation:
Hassama, K., Atiwitthayabhorn, J., & Chullasap, N. (2026). Psychosocial Factors of Educational Administrators Affecting School Administration in Schools Under Songkhla Satun Secondary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(5), e296062; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e296062

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (5), September-October 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e296062

were at a high level, and 3. Psychosocial factors affecting the administration of educational institutions by school administrators under the Songkhla Secondary Educational Service Area Office, Satun, using multiple regression analysis. It was found that there are psychosocial factors that affect the administration of educational institutions, including future-oriented factors and self-control. Attitudinal factors in achievement motivation and social support factors have a positive effect with statistical significance at the .01 level.

Conclusion: The study found that school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Songkhla–Satun demonstrated a high overall level of psychosocial factors, including achievement motivation, future orientation with self-control, attitudes, and social support. Likewise, their overall level of school administration was also high across academic administration, budget administration, personnel administration, and general administration. Multiple regression analysis revealed that future orientation with self-control, attitudes, achievement motivation, and social support positively influenced school administration with statistical significance at the .01 level. These findings indicate that psychosocial factors are key components that enhance the administrative effectiveness of school administrators.

Keywords: Psychosocial Factors; Educational Institution Administration

Citation:
Hassama, K., Atiwitthayabhorn, J., & Chullasap, N. (2026). Psychosocial Factors of Educational Administrators Affecting School Administration in Schools Under Songkhla Satun Secondary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(5), e296062; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e296062

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (5), September-October 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e296062

ปัจจัยทางจิตสังคมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา สตูล

เกษรา หัสมา, จรัส อติวิทยาภรณ์ และนิรันดร์ จุลทรัพย์
นักศึกษาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์และศิลปะศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: ปัจจัยทางจิตสังคมของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างขวัญกำลังใจและความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากร ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โดยแนวคิดนี้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 ที่มุ่งเน้น คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ดังนั้น การศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมของผู้บริหารจึงเป็นแนวทางสำคัญในการสนับสนุนการบริหารงานให้เกิดประสิทธิผลและเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล 2) เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล 3) เพื่อศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่ส่งผลกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

ระเบียบวิธีการวิจัย : ประชากรเป็นครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,639 คน กลุ่มตัวอย่างกำหนดโดยใช้ตารางของเครซี่และมอร์แกน จำนวน 335 คน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา จากนั้นนำมาเทียบสัดส่วน และใช้การสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลาก ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย: ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับปัจจัยทางจิตสังคมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านมุ่งอนาคตควบคุมตน ด้านเจตคติ ด้านการสนับสนุนทางสังคม อยู่ในระดับมาก 2. ระดับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับมาก และ3. ปัจจัยทางจิตสังคมที่ส่งผลกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่ามีปัจจัยทางจิตสังคมที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านมุ่งอนาคตควบคุมตน ปัจจัยด้านเจตคติ ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคม ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .01

สรุปผล: ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา–สตูลมีปัจจัยทางจิตสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมุ่งอนาคตควบคุมตน เจตคติ และการสนับสนุนทางสังคม ขณะเดียวกันระดับการบริหารสถานศึกษาก็อยู่ในระดับมากทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ บุคคล และงานทั่วไป และจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณพบว่า ปัจจัยด้านมุ่งอนาคตควบคุมตน เจตคติ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการสนับสนุนทางสังคมมีผลเชิงบวกต่อการบริหารสถานศึกษาอย่างมี

Citation:
Hassama, K., Atiwitthayabhorn, J., & Chullasap, N. (2026). Psychosocial Factors of Educational Administrators Affecting School Administration in Schools Under Songkhla Satun Secondary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(5), e296062; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e296062

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (5), September-October 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e296062

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยทางจิตสังคมเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา

คำสำคัญ: ปัจจัยทางจิตสังคมที่ส่งผลกับการบริหาสถานศึกษา; การบริหารสถานศึกษา

บทนำ

ปัจจัยทางจิตสังคม (Psychosocial Factor) เป็นพฤติกรรมด้านคุณธรรมที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานเป็นอย่างมาก จากการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาพบว่า การทำงานของบุคคลในทุกลักษณะต่างก็มีความเครียดได้ ปัญหาที่หลีกเลี่ยงไม่ได้จากการทำงาน คือสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทำงาน รวมไปถึงสภาพแวดล้อมทางด้านจิตสังคมที่เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญ และส่งผลกระทบต่อทั้งสุขภาพกายและสุขภาพใจ (อาภรณ์ทิพย์ บัวเพ็ชร์, สุรินธร กลัมพากร และ สุนีย์ ละกำปั่น, 2555) กล่าวถึงการศึกษาวิจัยในประเทศที่พัฒนาแล้ว หรือประเทศที่เป็นผู้นำทางอุตสาหกรรมว่า ประเทศในแถบตะวันตกและยุโรป พบว่าปัจจัยด้านจิตสังคมเป็นอีกตัวแปรสำคัญที่ส่งผลกระทบอย่างมากต่อภาวะสุขภาพในการทำงาน เนื่องจากเป็นปัจจัยที่นำไปสู่การมีสุขภาพดี คุณภาพชีวิตในการทำงาน และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งในที่สุดก็จะส่งผลต่อประสิทธิผลและคุณภาพของผลผลิตขององค์กร ดังนั้นปัญหาสุขภาพจิตที่เกิดขึ้นจากปัจจัยทางจิตสังคมในการทำงาน ทำให้เกิดผลกระทบที่เสียหายได้ทั้งต่อตัวผู้ปฏิบัติงาน และต่อองค์กร

ในภาวะสังคมยุคปัจจุบันหรือศตวรรษที่ 21 ที่มีความเร่งรีบในแทบทุกมิติของการใช้ชีวิต ส่งผลให้บุคคลเกิดการละเลยปัจจัยทางจิตสังคมของผู้บริหารสถานศึกษาไป เพราะมองดูผิวเผินตำแหน่ง “ผู้บริหาร” บุคคลส่วนใหญ่มักมีความคิดว่าเป็นตำแหน่งที่สบาย มีคนคอยเอาใจ ดูมีอำนาจ มีเกียรติ ผู้คนนับหน้าถือตา แต่ภายในจิตใจของผู้บริหารมักจะวิตกกังวลก่อให้เกิดความเครียด ส่งผลกระทบต่อการมีปัจจัยทางจิตสังคมในการบริหารสถานศึกษาต่ำลงได้ (สุดแสง หมื่นราม, 2554: 2)

ปัจจัยทางจิตสังคมของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลหนึ่งที่ต้องเผชิญกับความเครียด เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาต้องบริหารงานบนความคาดหวังของเพื่อนร่วมงานบุคคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง รวมถึงบุคคลอื่น ๆ ในชุมชน ที่มีความคิดและความคาดหวังว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสม มีความรู้ความสามารถ มีเจตคติที่ดีต่อการบริหารสถานศึกษา มีจิตสังคมในการบริหารงานสูง และยังต้องปรับตนเองตามความคาดหวังของสังคมและกฎเกณฑ์ที่มีอยู่ ซึ่งภาวะดังกล่าวจึงสามารถเป็นปัจจัยเสี่ยง ที่ส่งผลต่อการเกิดความเครียดได้ (ศักดิ์ชัย ภู่เจริญ, 2560 : 95)

นอกจากนี้ความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษาจากการปฏิบัติงาน นอกจากจะส่งผลต่อร่างกายและจิตใจ เช่น หงุดหงิด เซื่องซึม ท้อถอย ยังส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอีกด้วย ซึ่งจะแสดงออกเป็นพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น เฉื่อยช้า ทำงานพลาด หลีกหนีความรับผิดชอบ งานขาดประสิทธิภาพ การตัดสินใจ ไม่ดี ขาดสมาธิในการทำงาน ความสนใจในงานลดลง (เลิศลักษณ์ นันทวิสิทธ์, 2545 : 42-43) และไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวส่งผลให้การบริหารงานมีคุณภาพต่ำ ลง ความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษามักจะส่งผลต่อปัจจัยทางจิตสังคม เพราะนอกเหนือจากการบริหารงาน ผู้บริหารสถานศึกษายังต้องบริหารคน ควบคุมดูแลและสร้างแรงจูงใจต่อบุคลากรทางการศึกษาให้ทำงานลุล่วงตามเป้าหมาย หากผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะความเครียดสูงจะส่งผลให้เกิดปัจจัยทางจิตสังคมต่อการบริหารสถานศึกษาต่ำ ซึ่งการมีปัจจัยทางจิตสังคมต่ำนอกจากจะส่งผล

Citation:
Hassama, K., Atiwitthayabhorn, J., & Chullasap, N. (2026). Psychosocial Factors of Educational Administrators Affecting School Administration in Schools Under Songkhla Satun Secondary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(5), e296062; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e296062

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (5), September-October 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e296062

กระทบต่อการบริหารงานตามพฤติกรรมที่ได้อธิบายข้างต้นแล้ว ก็ยังส่งผลต่อเพื่อนร่วมงาน บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา และยังส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนอีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยทางจิตสังคมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลกับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล
3. เพื่อศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่ส่งผลกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

การทบทวนวรรณกรรม

ภารดี อนันต์นาวี (2551 : 3) กล่าวถึง การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเป็นสิ่งที่ช่วยในการขับเคลื่อนนโยบาย และกำหนดทิศทางในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายและก่อให้เกิดศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยต้องอาศัยการกำหนดขั้นตอนวิธีการอย่างเป็นระบบ มีการจัดการทรัพยากรบุคคล และทรัพยากรด้านอื่น ๆ ให้คุ้มค่าที่สุด รวมถึงการประเมินผลเพื่อนำผลที่ได้กลับมาแก้ไข ปรับปรุงให้สอดคล้องและเหมาะสม อีกทั้งยังต้องคอยช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และแก้ปัญหาของผู้ใต้บังคับบัญชาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา เพื่อให้เกิดความศรัทธาและความเชื่อมั่นในการบริหารงาน และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ที่จะส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการ ปฏิบัติงานผู้บริหารสถานศึกษาที่มีลักษณะด้านวิชาชีพ และคุณลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งมีความสามารถในการบริหารจัดการการปฏิบัติงานที่ให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายหรือตามแบบแผนปฏิบัติการที่ได้วางไว้

จิตใจเป็นปัจจัยที่สำคัญโดยมีความเกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิดของบุคคล ซึ่งในการวิจัยนี้ได้มีการศึกษาตัวแปรพยากรณ์ โดย “ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน” เป็นหนึ่งในตัวแปรที่ผู้วิจัยเลือกศึกษา ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน คือส่วนหนึ่งของจิตลักษณะที่สำคัญมีความเกี่ยวข้องกับการกระทำและเป็นที่ยอมรับกันว่ามีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของพฤติกรรมการปฏิบัติต่าง ๆ และความสำเร็จยังส่งผลเป็นแรงจูงใจให้บุคคลพยายามทำสิ่ง ๆ นั้นต่อไปจนบรรลุเป้าหมาย (Bhanthumnavin & Panchawanuk, 1981) รวมทั้งเป็นจิตลักษณะผสมทักษะของบุคคลในการคาดการณ์ไกลว่าจะเกิดในอนาคตทั้งใกล้และไกลจากการกระทำของตน และสามารถที่จะควบคุมตนเองให้กระทำสิ่งนั้นตามที่ตั้งใจไว้ (De Volder & Lens, 1982) โดยจากการศึกษาได้มีงานวิจัยที่อธิบายให้เห็นว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมีความเกี่ยวข้องในเชิงบวกกับการที่บุคคลจะมีความพร้อมในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด เช่น ความพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบในห้องเรียน (Rajh-Arch, 2005) การยอมรับการใช้บริการไปรษณีย์ประกันชีวิต (Junsamphansakul, 2005) เป็นต้น (อดิศา วสวานนท์, ดุจเดือน พันธุมนาวิน และคณะ, 2563: 123) ก็ได้นำแนวคิดนี้มาศึกษาในงานวิจัย ซึ่งก็คือลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาศึกษาประกอบ เพื่อทำให้ผลการวิจัยมีประโยชน์มากยิ่งขึ้น

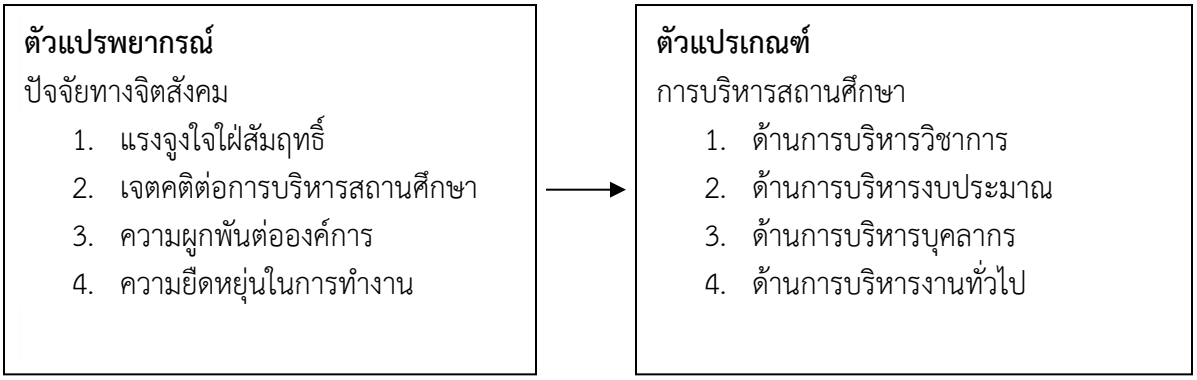
นันทินี ศุภมงคล (2547 : 169) ได้พบว่า การสนับสนุนทางสังคมเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีส่วนช่วยและเป็นประโยชน์ในการจัดการกับความวิตกกังวลของนิสิต นอกจากนี้การสนับสนุนทางสังคมจะช่วยป้องกันไม่ให้นิสิต

Citation:
Hassama, K., Atiwitthayabhorn, J., & Chullasap, N. (2026). Psychosocial Factors of Educational Administrators Affecting School Administration in Schools Under Songkhla Satun Secondary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(5), e296062; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e296062

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (5), September-October 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e296062

ประเมินว่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นสร้างความตึงเครียดให้กับนิสิตมากจนเกินไป เพราะจากการศึกษาการสนับสนุนทางสังคมกับนิสิตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย จำนวน 679 คน พบว่า นิสิตจะใช้กลวิธีการจัดการกับปัญหาแบบแสวงหาการสนับสนุนทางสังคมและแบบแผนเผชิญกับปัญหามากที่สุด ซึ่งการแสวงหาการสนับสนุนทางสังคมนี่เอง เป็นวิธีการจัดการกับปัญหาวิธีหนึ่ง โดยอาศัยแหล่งของการสนับสนุน ความช่วยเหลือจากผู้ที่อยู่รอบข้าง เช่น พ่อแม่ เพื่อนหรืออาจารย์ เพื่อขอคำปรึกษาได้แนวทางในการแก้ปัญหาเพื่อช่วยขยายมุมมองมองเห็นวิธีการแก้ปัญหาได้ หลากหลายขึ้นควบคู่กับการจัดการปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนหนึ่งใช้วิธีการสนับสนุนทางสังคมและใช้การกลวิธีการจัดการกับปัญหาแบบมุ่งจัดการกับปัญหาที่ไม่มากนัก จะเห็นได้ว่าการสนับสนุนทางสังคมเป็นองค์ประกอบที่มีส่วนช่วยและใช้ประโยชน์ในการจัดการกับความวิตกกังวลของนิสิต นอกจากนี้การสนับสนุนทางสังคมจะช่วยป้องกันมิให้บุคคลประเมินว่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นสร้างความตึงเครียดให้กับตนเองมากจนเกินไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษปัจจัยทางจิตสังคมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับการบริหารสถานศึกษาของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้าราชการครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำนวน 2,639 คน

การกำหนดขนาดตัวอย่างเป็นข้าราชการครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำนวน 335 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซี่และมอร์แกน และเก็บข้อมูลเชิงลึกโดยการสัมภาษณ์ครู จำนวน 12 คน (แบบเจาะจง)

กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำนวน 335 คน และเก็บข้อมูลเชิงลึกโดยการสัมภาษณ์ครู จำนวน 12 คน

Citation:
Hassama, K., Atiwitthayabhorn, J., & Chullasap, N. (2026). Psychosocial Factors of Educational Administrators Affecting School Administration in Schools Under Songkhla Satun Secondary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(5), e296062; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e296062

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (5), September-October 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e296062

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่องปัจจัยทางจิตสังคมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับการบริหารสถานศึกษา โดยผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามนี้ขึ้น เพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย แบบวัดการบริหารสถานศึกษา แบบวัดกลุ่มจิตสังคม แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางจิตสังคมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลาสตูล จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านมุ่งอนาคตควบคุมตน ด้านเจตคติต่อการบริหารสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนทางสังคม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลาสตูล จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคลากร ด้านการบริหารทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ

แบบสอบถามในตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ (Rating Scale) บุญชม ศรีสะอาด (2556: 10) โดยกำหนดค่าคะแนนไว้ 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ถึงสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลาสตูล ที่เป็นสถานศึกษาต้นสังกัด ของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามการวิจัย

2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามโดยใช้ Google form ไปยังสถานศึกษาที่เป็น กลุ่มตัวอย่างผ่านทางระบบการสื่อสารข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ ของสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล กำหนดวันส่งคืนภายใน 15 วัน

3. ผู้วิจัยทำการรวบรวม ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน ทั้งหมด เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมทางสถิติต่อไป

สถิติที่ใช้ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจนับแบบสอบถามพร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้ทำการวเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยวิเคราะห์เนื้อหา ดังต่อไปนี้

2.1 ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานของครู เป็นการวิเคราะห์โดยแจกแจง ความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

Citation:
Hassama, K., Atiwitthayabhorn, J., & Chullasap, N. (2026). Psychosocial Factors of Educational Administrators Affecting School Administration in Schools Under Songkhla Satun Secondary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(5), e296062; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e296062

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (5), September-October 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e296062

2.2 ตอนที่ 2 และ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยทางจิตสังคมและการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation: SD)

3. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการพยากรณ์ปัจจัยทางจิตสังคมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้าราชการครู จำนวน 335 คน โดยส่งแบบสอบถามทั้งหมด // โรงเรียน เป็นแบบสอบถามผ่าน Google form แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐานทั่วไป แสดงตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ข้อที่	สถานภาพข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n=335)	ร้อยละ
1	เพศ		
	1.1 ชาย	101	30.10
	1.2 หญิง	234	69.90
	รวม	335	100.00
2	อายุ		
	2.1 20 – 30 ปี	15	4.50
	2.2 31 – 40 ปี	209	62.40
	2.3 41 – 50 ปี	100	29.90
	2.4 51 – 60 ปี	11	3.30
	รวม	335	100.00
3	ระดับการศึกษา		
	3.1 ปริญญาตรี	308	91.90
	3.2 ปริญญาโท	23	6.90
	3.3 สูงกว่าปริญญาโท	4	1.20
	รวม	335	100.00
4	ประสบการณ์ในการทำงาน		
	3.1 ต่ำกว่า 5 ปี	24	7.20
	3.2 5 - 10 ปี	127	37.90

Citation:
Hassama, K., Atiwitthayabhorn, J., & Chullasap, N. (2026). Psychosocial Factors of Educational Administrators Affecting School Administration in Schools Under Songkhla Satun Secondary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(5), e296062; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e296062

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (5), September-October 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e296062

ข้อที่	สถานภาพข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n=335)	ร้อยละ
	3.3 10 ปีขึ้นไป	184	54.90
	รวม	335	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 69.90 อายุ 31 – 40 ปี มีมากที่สุด จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 62.40 การศึกษาระดับปริญญาตรี มีมากที่สุด จำนวน 308 คน คิดเป็นร้อยละ 91.90 และประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 54.90

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยทางจิตสังคมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

การศึกษาระดับปัจจัยทางจิตสังคมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางจิตสังคม จำนวน 4 ด้าน นำมาหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยภาพรวม ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ตารางแสดงระดับปัจจัยทางจิตสังคมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ในภาพรวม (n=335)

ปัจจัยทางจิตสังคม	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	4.32	0.87	มาก
2. ด้านมุ่งอนาคตควบคุมตน	4.37	0.72	มาก
3. ด้านเจตคติ	4.33	0.77	มาก
4. ด้านการสนับสนุนทางสังคม	4.27	0.69	มาก
รวม	4.32	0.76	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยทางจิตสังคมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยรวมอยู่ในระดับมาก อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านมุ่งอนาคตควบคุมตน ($\overline{X}$ = 4.26) รองลงมาคือด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($\overline{X}$ = 4.32) รองลงมาคือด้านเจตคติ ($\overline{X}$ = 4.17) และด้านที่เป็นลำดับสุดท้ายคือ ด้านการสนับสนุนทางสังคม ($\overline{X}$ = 4.06)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

Citation:
Hassama, K., Atiwitthayabhorn, J., & Chullasap, N. (2026). Psychosocial Factors of Educational Administrators Affecting School Administration in Schools Under Songkhla Satun Secondary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(5), e296062; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e296062

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (5), September-October 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e296062

การศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการริหารสถานศึกษา จำนวน 4 ด้าน นำมาหาค่าเฉลี่ย ($\overline{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยภาพรวม ดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางแสดงระดับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ในภาพรวม (n=335)

การบริหารสถานศึกษา	$\overline{x}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.40	0.67	มาก
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	4.32	0.63	มาก
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	4.33	0.77	มาก
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.27	0.69	มาก
รวม	4.33	0.69	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยรวมอยู่ในระดับมาก อยู่ในระดับมาก ($\overline{x}$ = 4.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ($\overline{x}$ = 4.40) รองลงมาคือด้านด้านการบริหารงานบุคคล ($\overline{x}$ = 4.33) รองลงมาคือด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\overline{x}$ = 4.32) และด้านที่เป็นลำดับสุดท้ายคือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ($\overline{x}$ = 4.27)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในการหาความสัมพันธ์ปัจจัยทางจิตสังคมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์

จากการวิเคราะห์ทางสถิติด้วยสถิติ (Multiple Regression Analysis) พบว่าตัวแปรต้นมีค่าความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง จึงดำเนินการตรวจสอบค่าผิดปกติ (Outliers) ในทางสถิติเรียกว่าCase Wise Diagnostics (กัลยา วานิชย์บัญชา,2555) เป็นการตรวจสอบข้อมูลที่มีค่าสูงและค่าที่ต่ำสุด เพื่อป้องกันการนำกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าเกินปกติมาทำการทดสอบด้วย ซึ่งอาจจะทำให้ความสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์และตัวแปรเกณฑ์บิดเบือนไปจากการวิเคราะห์ พบว่ามีจำนวนตัวอย่างที่มีค่าผิดปกติ จำนวน 5 คน ดังนั้นจึงใช้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างในการนำมาวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจาก 335 คน เหลือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ 330 คนเพื่อวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 ดังนี้ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางจิตสังคมที่ส่งผลกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

Citation:
Hassama, K., Atiwitthayabhorn, J., & Chullasap, N. (2026). Psychosocial Factors of Educational Administrators Affecting School Administration in Schools Under Songkhla Satun Secondary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(5), e296062; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e296062

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (5), September-October 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e296062

ตารางที่ 4 ตารางแสดงการส่งผลระหว่างปัจจัยทางจิตสังคม รวม 4 ด้าน กับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล รวม 4 ด้าน

ตัวแปร	Regression Weights				Standardized Regression Weight
	Estimate	S.E	C.R.	p	Estimate
X → Y	0.688	0.023	30.147	.000	0.857

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ภาพที่ 2 โมเดลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางจิตสังคม กับ การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ในภาพรวม

จากตารางที่ 1 และภาพที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางจิตสังคม (X) ที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา (Y) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ (Estimate) ในช่องค่าน้ำหนักความสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์และตัวแปรเกณฑ์ คือ ปัจจัยทางจิตสังคม (X) ส่งผลต่อ การบริหารสถานศึกษา (Y) 0.857 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับปัจจัยทางจิตสังคมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

ปัจจัยทางจิตสังคมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยรวมและรายด้านส่งผลอยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ปัจจัยด้านมุ่งอนาคตควบคุมตน ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปัจจัยด้านเจตคติ และปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลศรี ว่องเจริญ (2550: 110) ได้ดำเนินการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคม ผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรทางจิตสังคมส่งผลทางบวกต่อความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ลูกค้าสัมพันธ์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อิษฎา เจตินัย,รังสิมา หอมเศรษฐี,มณฑิรา จารุเพ็ง.(2563: 12) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อภาวะหมดไฟในการทำงานของพนักงานการเคหะแห่งชาติ พบว่าปัจจัยทางจิตวิทยาส่งผลกับภาวะหมดไฟในการทำงานของพนักงาน ซึ่งจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันการศึกษาปัจจัยทางจิตวิทยามีความหลากหลายและน่าสนใจมากยิ่งขึ้นในหลายๆด้าน เพราะการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกี่ยวกับสภาพจิตใจมีความน่าสนใจมากขึ้นนั่นเอง

Citation:
Hassama, K., Atiwitthayabhorn, J., & Chullasap, N. (2026). Psychosocial Factors of Educational Administrators Affecting School Administration in Schools Under Songkhla Satun Secondary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(5), e296062; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e296062

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (5), September-October 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e296062

2. ระดับการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยรวมและรายด้านส่งผลอยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ และการบริหารงานงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง (2561:) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ พบว่าองค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิผลพบว่า มี 5 องค์ประกอบสอดคล้องกับสมมติฐานทั้งนี้เป็นเพราะว่าการบริหารสถานศึกษาเป็นงานที่มีความละเอียดอ่อนต้องใช้ความระมัดระวังเพราะกระบวนการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันของกระแสโลกาภิวัตน์และการแข่งขันทางสังคม

3. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

โดยใช้ปัจจัยทางจิตสังคมเป็นตัวแปรพยากรณ์ พบว่า ปัจจัยทางจิตสังคมส่งผลด้านมุ่งอนาคตควบคุมตน ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านมุ่งอนาคตควบคุมตน ด้านเจตคติ ด้านการสนับสนุนทางสังคม งานวิจัยของ สุนีย์ เหรียญภูมิการกิจ (2551) ที่ศึกษาปฏิสัมพันธ์ของ ปัจจัยทางจิตสังคมที่ส่งผลต่อการทำงานให้คำปรึกษาของบุคลากรสาธารณสุข พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำงานให้คำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดย บุคลากรที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีการทำงานให้คำปรึกษามากกว่าบุคลากรที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในกลุ่มต่ำ และงานวิจัยของ จุฑารัตน์ กิตติเขมากร (2553) ที่ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานด้านความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานและด้านการมีส่วนร่วมของ บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงาน ด้านความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญ .05 โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .60 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พนิดา ธนวัฒนากุล (2547) ที่พบว่าพนักงานช่างที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สูงจะมีพฤติกรรมการทำงานบริการอย่างมีความรับผิดชอบสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (r = .442) และงานวิจัยของ นิชาภัทร โพธิ์บาง (2550) พบว่าเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์สูงเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการทำงานราชการอย่างมีจริยธรรมของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี มากกว่าเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยทางจิตสังคมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับการบริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งหมายความว่า ผู้บริหารควรตระหนักถึงการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนได้ร่วมคิด ร่วมเสนอแนะ ร่วมตัดสินใจและร่วมกันดำเนินการในการจัดการศึกษาเพื่อที่จะได้รับการสนับสนุนทางสังคมได้มากขึ้นด้วย

2. ผลการวิจัย พบว่าการบริหารงานสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ด้านการบริหารงานงบประมาณ มีค่านำหนักต่ำสุด ซึ่งหมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรคำนึงถึงการบริหารงานงบประมาณ การวางแผน การบริหารทรัพยากรด้านการเงิน ความโปร่งใสตรวจสอบได้ควรคำนึงถึงเป็นอย่างแรกในการบริหารงานสถานศึกษา

Citation:
Hassama, K., Atiwitthayabhorn, J., & Chullasap, N. (2026). Psychosocial Factors of Educational Administrators Affecting School Administration in Schools Under Songkhla Satun Secondary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(5), e296062; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e296062

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (5), September-October 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e296062

3. จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยทางจิตสังคมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา สตูล ปัจจัยด้านลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เป็นสิ่งที่ค่อนข้างดีของผู้บริหารที่ควรมีเพราะการมีลักษณะทางจิตวิทยาในการมุ่งมั่นควบคุมตนและมุ่งพัฒนางานมีความความจำเป็นเป็นอย่างยิ่งที่จะเป็นทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารควรมี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยทางจิตวิทยาที่หลากหลายของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาในอนาคตมีลักษณะทางจิตวิทยาที่เหมาะสมและสถานศึกษาได้รับการพัฒนาได้เท่าทันอารยประเทศมากขึ้น

2. ควรศึกษาวิจัยคุณภาพปัจจัยทางจิตสังคมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

เอกสารอ้างอิง

กมลศรี ว่องเจริญ. (2550). *ปัจจัยทางจิตและสังคมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ลูกค้าสัมพันธ์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)* [ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2555). *การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล*. ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุฑารัตน์ กิตติเขมากร. (2553). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานด้านความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานและด้านการมีส่วนร่วมของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ* [ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ]. บัณฑิตวิทยาลัย.

นันทินี ศุภมงคล. (2547). *ความวิตกกังวล การสนับสนุนทางสังคม และกลวิธีการเผชิญปัญหาของนิสิตนักศึกษา* [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].

นิชาภัทร โพธิ์บาง. (2550). *ลักษณะจิตใจและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานราชการอย่างมีจริยธรรมของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี* [ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). สุวีริยาสาส์น.

พนิดา ธนวัฒนากุล. (2547). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานบริการอย่างมีความรับผิดชอบของพนักงานช่างในกลุ่มบริษัท ไทยรุ่งยูเนี่ยนคาร์ จำกัด (มหาชน)* [ปริญญานิพนธ์/รายงานวิชาการระดับปริญญาตรี, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].

ภารดี อนันต์นาวี. (2551). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ทางการบริหารการศึกษา*. สำนักพิมพ์มนตรี.

เลิศลักษณ์ นันทวิสิทธ์. (2545). *ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชา บุคลิกภาพและความเครียดของเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำสถานีตำรวจภูธร จังหวัดนนทบุรี* [วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์].

ศักดิ์ชัย ภู่เจริญ. (2560). *ภาวะผู้นำ*. พลก๊อปปี้ เซอร์วิสแอนด์ซัพพลาย.

Citation:
Hassama, K., Atiwitthayabhorn, J., & Chullasap, N. (2026). Psychosocial Factors of Educational Administrators Affecting School Administration in Schools Under Songkhla Satun Secondary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(5), e296062; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e296062

สุดแสง หมื่นราม. (2554). *ปัจจัยที่ทำให้เกิดความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์].

สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง, & สงวน อินทร์รักษ์. (2019). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 10*(2), 934–944.

สุนีย์ เหรียญภูมิการกิจ. (2551). *ปฏิสัมพันธ์ของปัจจัยทางจิตและสังคมที่ส่งผลต่อการทำงานให้การปรึกษาของบุคลากรสาธารณสุข สังกัดศูนย์บริการสาธารณสุข สำนักอนามัยกรุงเทพฯ* [ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ]. บัณฑิตวิทยาลัย.

อดิศา วสวานนท์, ดุจเดือน พันธุมนาวิน, & คณะ. (2563). *อิทธิพลของการอ่านสารชักจูงและลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนที่มีต่อความตั้งใจที่จะดูแลผู้สูงอายุของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย* [วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต, สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์]. (หมายเหตุ: ข้อมูลหน่วยงานเจ้าของผลงานในต้นฉบับมีความซ้ำ/คลาดเคลื่อน)

อาภรณ์ทิพย์ บัวเพ็ชร์, & คณะ. (2555). *ปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงานด้านจิตสังคมที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาสุขภาพจิตและความพึงพอใจในงานของพนักงานโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าขนาดใหญ่*. มหาวิทยาลัยมหิดล.

อิษฎา เจตินัย, รังสิมา หอมเศรษฐี, & มณฑิรา จารุเพ็ง. (2563). ปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อภาวะหมดไฟในการทำงานของพนักงานการเคหะแห่งชาติ. *วารสารศิลปะศาสตร์ประยุกต์, 13*(1), 12–25.

Bhanthumnavin, D., & Panchawanuk, P. (1981). Family relationship, mental health, and ethics of adolescent students (Research report). Bangkok: Srinakarinwirot University

De Volder, M. L., & Lens, W. (1982). Academic achievement and future time perspective as a cognitive–motivational concept. *Journal of Personality and Social Psychology, 42*(3), 566–571. https://doi.org/10.1037/0022-3514.42.3.566

Junsamphansakul, S. (2005). *The effect of persuasive communication on acceptance of the national post office's life insurance service in Rajabhat University students* [Master's thesis, National Institute of Development Administration].

Citation:
Hassama, K., Atiwitthayabhorn, J., & Chullasap, N. (2026). Psychosocial Factors of Educational Administrators Affecting School Administration in Schools Under Songkhla Satun Secondary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(5), e296062; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e296062